

Беларус

ГАЗЭТА БЕЛАРУСАУ У ВОЛЬНЫМ СЪВЕЦЕ

ЦНА — PRICE 450

BIELARUS — BYELORUSSIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD
POST ADDRESS: BIELARUS, P. O. BOX 109, JAMAICA, N. Y. 11431, Tel.: AX 1-8038

Год XIX. № 147-148

Нью Ёрк July — August 1969

New York

Vol. XIX. № 147-148

УГОДКІ ПАНЯВОЛЕНЫХ НАРОДАУ У ВАШЫНГТОНЕ

На Банкенце на 10-ыя ўгодкі Тыдня Паняволеных Народау у Вашынгтоне: зълева направа: Старшыня Латыска-Амэрыканскага Задзіночання праф. П. Леджыны, Сакратар арганізацыі Амэрыканцы за Вызваленіне Паняволеных Народау Амі Корбіт (Латышка), Старшыня Жаноцкага Клюбу Лацінскай Амэрыкі Анджэля Мілер (Калюмбіка), Сакратар Транспартаты ЗША Джон Воллі, Дыроктар Адзізу Нацыянальнасція Краёвага Рэспубліканскага Камітэту Ляслё Пастор, Віцэ-старшыня арганізацыі Амэрыканцы за Вызваленіне Паняволеных Народау Валентына Калінік (Украінка), Кантрэсмэн Джэрард Форд, д-р Станіслав Станкевіч.

Старшыня Краёвага Камітэту Паняволеных Народау на чале зъяномістым старшынём праф. Л. Дабранскім у сераду 16 ліпеня ў замку Універсітэцкага Клюбу у Вашынгтоне быў зладжаны ўрачысты банкет дзеяля адзначаньне 10-ых ўгодкі ад прыніціція Кантрэсам ЗША закону 86-90, на мосьці якога Прэзыдэнт ЗША абвяшчае кожнага году трэцій тыдзень ліпеня — Тыднем Паняволеных Народаў.

Сядро вялікае колькасці ўдзельнікаў Банкету быў сябра ўраду ЗША Прэзыдэнта Р. Ніксана — Сакратар (г. зи. міністар) транспартаты Джон Воллі, сенатар Томас Дод, лідэр рэспубліканскай міністэрства Кантрэсамэн Джэрард Форд, Кантрэсманы К. Заблоцкі, Д. Фляяд, М. Фіен, Т. Дульскі, Д. Лукеніс, В. Брай, Э. Дэрвінскі, Н. Вігорэто, Дж. Рэрык, Дж. Букенэн, Амбасадар нацыянальнага Кітаю у Вашынгтоне, Прэзыдэнт Амэрыканскай Азіяцкай Лігі д-р Ку Чэнг-канг з Фармозы, палкоўнік

Ву Понг-чанг і звыш 300 прадстаўнікоў розных міжнацыянальных арганізацыяў, бадайшто ўсіх нацыянальных групай на Амэрыцы ѹ амэрыканскіх гасцей.

Пасыль адчыненіня праграмы Банкету праф. Л. Дабранскім, малітвы а-д-ра Джозэфа Торніга ды прачытанія праклямацьці на Тыдзені Паняволеных Народау Прэзыдэнта Р. Ніксана ѹ праклямацьці Бурмістра Вашынгтону, майстра цырымоніі Кантрэсамэн Эдвард Дэрвінскі ўручыў д-ру Ку Чэнг-канг Ганаровую Грамату Свабоды імя Д. Айзэнгэра, на што д-р Ку Чэнг-канг адказаў энтузіастычнай праграмой.

Пасыль гэтага быў ўзнагароджаны сярэбраным пачесным медалем Тыдня Паняволеных Народау сябра ўраду ЗША Джон Воллі, сенатар Т. Дод, лідэр рэспубліканскай фракцыі ѹ Кантрэсамэн Джэрард Форд і Кантрэсманы Т. Дульскі, В. Брай, Дж. Букенэн, К. За-

блодскі, Д. Фляяд і Э. Дэрвінскі — за іхнае палітычнае падтрымоўванье справы паняволеных народаў. Пры гэтым прадстаўнік ураду ЗША Дж. Воллі звязаўся да прысутных з прамовай, у якой сцвёрдзіў, што датуя ня будзе справядлівага міру ў съвеце, пакуль паняволеных народаў ня стануцца вольнымі. Пасыль яго прамаўляў сенатар Т. Дод.

Банкет быў закончаны малітвай за паняволеных народаў а. К. Бэрдара. Банкет гэты мей важнае палітычнае значаньне, як супольная амэрыканскай маніфэстациі за справу паняволеных народаў прадстаўнікоў гэтых народаў і высокіх прадстаўнікоў амэрыканскага палітычнага съвету. Вялікая шкада, што ад Беларусаў прыняў ўдзел у Банкенце адзін толькі д-р Ст. Станкевіч, якому ўсё-ж удалося навязаць новая замацаўца старыя кантакты із сябрамі Кантрэса ЗША ды прадстаўнікамі паняволеных народаў.

штату Ленсінг, які праклямаваў тыдзень 13-20 ліпеня Тыднем Паняволеных Народау у гэтым штаце. Падчыркушы значаньне дэклараціі Прэзыдэнта Айзэнгэра ў змаганні паняволеных народаў за палітычныя і нацыянальныя права, губернатар заклікаў жыхароў штату належна адзначыць Тыдзен Паняволеных Народаў. Старшыня Тыдня Паняволеных Народау С. Рудзіц уручыў таксама Губарнатару адмысловы мэдаль за ягоную прыхильнасць да праблемы паняволеных народаў.

12 ліпеня адбылася вялікая дэмансіяцыя ѹ горадзе Дэтройт, у якой прынялі ўдзел усе этнічныя групы шматнацыянальной гораду на ўязылічным моры машины, ўздэраваныя нацыянальнымі съягамі і плякатамі. Вялікае аўта праехала праз цэнтр гораду сядзібамі таўпамі, якім хлопцы ѹ дэяцьцічніцаў ў нацыянальных касцюмах раздавалі адмысловыя ўёткі на тóму дэмансіяцы.

Гэтае аўта, праехайшы магістральныя вуліцы Дэтройту, спынілася на беразе рэчкі Дэтройт перед будынкам памяці вэтэранаў, дзе Бурмістр гораду у асьцьце сяброву Камітэту зложыў вянок.

Тады ѹ ваднай зь вялікіх заляў будынку адбылася ўрачыстая акадэмія, прысвечаная 10-ым ўгодкам амэрыканскай Дэкларацыі Прэзыдэнта Айзэнгэра.

На наступны дзень, 8 ліпеня дэлегація розных нацыянальнасці быў прынята губарнатарам штату Мічыган В. Мілрэн у сталіцы

ТЫДЗЕНЬ ПАНЯВОЛЕНЫХ НАРОДАУ У НЮ ЁРКУ

Прэзыдэнт Рычард Ніксан на моманты закону 86-90, аднагалосна прынятага ў 1959 годзе Кантрэсам ЗША тыдзень 13-19 ліпеня сёлета, звычаем папярэдніх гадоў, авесельці Тыднем Паняволеных Народаў.

Сёлета спачуўлісі 10-ыя ўгодкі ад першага праклямаванья Тыдня Паняволеных Народаў прэзыдэнтам Д. Айзэнгэрам у ліпені 1959 году, у сувязі з чым сёлета Тыдзень Паняволеных Народаў у цэлай Амэрыкы быў адзначаны асабліва ўрачысто. Таксама ўрачысты быў ён адзначаны і ў Нью Ёрку.

УРАЧЫСТАСЦЬ У ЦЭНТРАЛЬНЫМ ПАРКУ

Галоўная ўрачыстасць Тыдня, зарганізаваная сталым Камітэтам Паняволеных Народаў штату Нью Ёрк, старшынём якога судзізя М. Трой, адбылася ў нядзелю 13 ліпеня.

Групы паняволеных народаў із сваімі нацыянальнымі ѹ амэрыканскімі съягамі, з альтыбалышавіцкімі ѹ амтыкамуністычнымі транспарэнтамі, часткава ѹ нацыянальных вopратках, сабраліся ѹ вялікай колькасці ў 11-ай гадз. раніцы на рагу 59-ай вуліцы ѹ 5-ай авеню на Мангэтане, адкуль, выстраіўшися ѹ даўгую каліяртную калёну, прамашыравалі ўздоўж 5-ай авеню да сярэдзіны Цэнтральнага Парку, дзе ѹ вадмісіўным для публічных выступленіяў месцы адбыўся вялікі пратэст.

Мітынг распачаўся кароткай Божай Службай, якую адправіў падкрайніку Адміністратар Украінскай Праваслаўнай Царквы ў экзілі а. С. Пастухі. Сваю казань, сказаючу панінгельску, ён прысывіці амэрыканскім астранаўтам перад іхнімі палётам на месцы. Тады эстонская съялявачка Вайкэ Туры выканала амэрыканскі нацыянальны гімн, а прадстаўніца арганізацыі Украінскай моладзі Б. Заяц прачытала Рэзалюцыю Кантрэсу ЗША з 17 чэрвеня 1959 году, якая ўстановіла Тыдзень Паняволеных Народаў.

Уступную прамову сказаў старшыня Камітэту Паняволеных Народаў штату Нью Ёрк судзізя М. Трой, пасыль чаго далейшую праграму вёў віцэ-старшыня Камітэту д-р Іван Дочев, Амэрыканец баўгарскага паходжання.

Галоўнымі прамоўцамі на мітынгу быў старшыня Альтыбалышавіцкага Белку Народаў Яраслаў Стэцько, пасыль выступленія ѹ якога быў прынятый гучнымі аклямациямі адпаведнай разалюцыі. Застацца зрабіці паважны дакор Камітэту Паняволеных Народаў штату Нью Ёрк за тое, што на галоўнага прамоўцу на мітынгу ён запрасіў старшыню АВН, ба арганізацыю гата, з прычыны свае палітычнае тактыкі, на цешыща прыхільнасці сядзіб бальшыні паняволеных народаў, а тымболыш у амэрыканскіх палітычных колах. Гэта, на думку шмат якіх абарэратаў, мела той адмойны вынік, што маніфэстация мела таго прыхільнага водгуку навонік, на які яна заслугоўвала пры ішчылых аbstавінах.

У прыложеніі мітынгу была ягоная мастацкая частка, на якую зложыліся съпейнія выступленія беларускіх салістак з ведамага «Каліна» і Саўт-Рывэр, Нью Джэрзі, пад кіраўніцтвам кампазытара К. Барысаўца — у ходзе самога мітынгу, ды танцавальная выступленія ансамблю «Вярховіны» Задзіночанія Украінска-Амэрыканскага Моладзі пад кіраўніцтвам О. Гензы — на заканінне мітынгу.

ІМПАЗАНТНЫ УДЗЕЛ БЕЛАРУСАў

У маніфэстациі сёлетняга юбілея Тыдня Паняволеных Народаў у Нью Ёрку годна рэпрэзэнтавалі ўрады беларускія групы, якія быў прынятые на сцену съягі ўсіх нацыянальнасці, што прыimalі ўдзел у дэмансіяцы. Ганаровая варта пры съягах у нацыянальных вopратках асталася падчас акадэміі. Сядзіба съягобу красаваўся ѹ наш бел-чырвона-белы съяг.

Падчас акадэміі прамаўляў кангрэсмен ад штату Мічыган Джон Дынгель, ведамы прыціц паняволеных народаў у Кантрэсе.

У канцэртнай частцы выступаў хор украінскіх бандуристак пад кіраўніцтвам Патапенкі. Хор між іншымі выканаваў памастацку ѹ беларускую песню „А ў полі вярба“.

В. П.

валася беларуская група галоўна дзяячыні ў ёй удзел Беларусаў із Саўт-Рывэр й Пасэйку, якія ўпяршыню арганізавана прынялі ўдзел у Тыдні. Затое Беларусы Нью Ёрку, якія папярэднімі гадамі шмат мінімальнай.

Беларуская калёна ѹ маніфэстациіным паходзе сёлета была аднай з найлепшых. Наперадзе ішлі беларускія вэтэраны ѹ вэтэранская форме, жанчыны ѹ мужчыны ѹ нацыянальных вopратках, за імі ўдзельнікі ѹ пыўніх вopратках. На перадзе калёны быў несены вялікі плякат з напісам у ангельскай мове „БЕЛАРУС“, а над усёй калёной горда павялі пяць вялікіх бел-чырвона-белых нацыянальных сцягоў.

Салісткі хору „Каліна“ выконваюць беларускія народныя песні

Найлепшым дасягненнем Беларусаў у часе мітынгу было згадане выступленіе групы салістак зь беларускага жаноцкага хору „Каліна“ із Саўт-Рывэр. Маладыя салісткі, усе ѹ прыгожых нацыянальных вopратках, Р. Касыцкі, Л. Махлюк і Г. Петыш пад акампаніем Л. Шчорса, выканалі на сцене тры беларускія народныя песні: „Съвеціць месяц“, „У суботу Янка“ і „Через сад-вінаград“, якія быў прынятыя дойгімі гучнымі вopлескімі. Што прыгожы, выступленіе украінскай танцавальнай групы вонкава было больш эфектуным, затое бяспрэчнай перавагай беларускіх салістак быў субтэльнасць і мяккісць съпейнага выканання ды зиркава нацыянальная самабытнасць беларускіх народнае песні.

ЛЯ СТАТУІ СВАБОДЫ

У праграме Тыдня Паняволеных Народаў, хоць ужо пасыль ягонага афіційнага заканчэння, у нядзелю 27 ліпеня адбылася маніфэстациі прадстаўнікоў паняволеных народаў і прыхільных ім Амэрыканцаў. Статуя Свабоды, зладжаная арганізацыяй Амэрыканцаў за Вызваленіе Паняволеных Народаў, у склад якой уваходзяць ізраільскія салісткі із Саўт-Рывера, Нью Джэрзі, пад кіраўніцтвам кампазытара К. Барысаўца — у ходзе самога мітынгу, ды танцавальная выступленіе ансамблю „Вярховіны“ Задзіночанія Украінска-Амэрыканскага Моладзі пад кіраўніцтвам О. Гензы — на заканінне мітынгу.

Хоць удзельнікаў маніфэстациі тут было значна менш, чымся два тыдні таму ѹ Цэнтральным Парку, аднак з палітычнага гледзішча гэта маніфэстациі прадстаўнікоў паняволеных народаў і прыхільных ім Амэрыканцаў за Вызваленіе Паняволеных Народаў, у склад якой уваходзяць ізраільскія салісткі із Саўт-Рывера, Нью Джэрзі, пад кіраўніцтвам кампазытара К. Барысаўца — у ходзе самога мітынгу, з дайгэйшай уводнай прамовай выступіў новы старшыня арганізацыі Амэрыканцаў за Вызваленіе Паняволеных Народаў Кубінец Марыё Агвілера. Ён прывітаў па імені важнейшых удзельнікаў маніфэстациі, у тым ліку й Беларусаў д-ра Ст. Станкевіча ѹ старшыню Нью-йоркскай Акругі БАЗА М. Тулейку.

Із сказаных прамоў на высокім палітычным узро

BIE L A R U S

Byelorussian Newspaper in the Free World

Published monthly by

BYELORUSSIAN-AMERICAN ASSOCIATION, Inc.,

166 — 34 Gothic Drive, Jamaica, N.Y. 11432.

Subscription \$ 6.00 yearly.

„БЕЛАРУС” — Газета Беларуса у Вольным Съвеце

Рэдагуе Калегія.

Выходзіць месячна.

Выдае: Беларуска-Амерыканська Задзіночанне

Выпіска з перасылако — 6 дал. на год.

З ДАЗВОЛУ МАСКВЫ

У пачатку травеня сёлета ў беларускай падсавецкай прэсы мы дадваліся, што ў БССР сёлета шырака быў адзначаны 150-гадовы юбілей з дня нараджэння польскага шляхціча-кампазытара Станіслава Манюшкі. У нармальных абставінах, сам факт адзначання таго юбілея беларускай грамадзкасцю не павінен быў быў выклікаць ніякіх засцярогаў. Но хоць кампазытар Манюшка духова пачуваў сябе Паляком, выводзіў ён з нашай зямлі (нар. 1819 г. у хвалварку Убель, Чэрвеньская р., на Меншчыне), да якой быў сэрцам шыра прывязаны, любчы ѹ спагадаючы яе абяздоленаму люду. Да нелья адмовіць яму заслугу у раззвіцці нашай музычнай культуры, бо ён запраўды першым у сваіх творах паказаў глыбіню ѹ велічіню нашай народнай мелодыі.

З усім гэтым няма-як не пагадзіца. Таму, здавалася-б, што можна мець супроць і ўсяго таго трывднёвага юбілейнага фэстывалю з 47-макандэртамі па гарадах і сёлах Беларусі, ці тае мэмарыяльнае дошкі, пастаўленое на месцы, дзе калісь стаяў дом Манюшкай у вёсачы Убель, або ѹ таго „музею С. Манюшкі” ўладжанага там-же вучнямі беларускай пачатковай школы, ці ўрэшце навет супроць тae шматлікае долегдай, што гурмам зьехала сюды ажно з Варшавы... Усё яно добра ѹ гожа, асабліва, калі на ўсё ёсьць дазвол „с высокі”...

Так то яно так, але ці не парыжо, пасля Суворавых, Кутузавых, Манюшкай і т. п. „пабрацімай”, дацы Беларусам магчымасць хоць скромна адзначаць юбілеі і нашых уласных выдатных шляхцічаў. Хай сабе ѹ таго В. Дуніна-Марцінкевіча, нашага паэты ѹ драматурга, заслуగі якога ѹ нас шмат большыя, чым заслугі Манюшкі, з якім ён слібраў. У 1957 г. мінула 150 год ад яго нараджэння — ні фэстывалю, ні дошкі, ні музэю... Згадае яшчэ двух: Францышка Багушэвіча — актёўнага ўдзельніка пастаніні 1963 г., вялікага паэты, ідайнага бацькі беларускага нацыянальнага адраджэння, творчасць якога яшчэ за жыцця пайшла ѹ народ. У 1965 г. споўнілася 125 год ад ягонага нараджэння — ізноў цішыня... Ніхто ѹ слоўкам не зайнічнісць — чырвоная Москва, відаць, цяжка прыходзіцца пагадненне з ворагам чорнае...

Але ўсім нам найбольш цікава, якую апікія цешцаца ѹ тэй „дружлюбіі” Москве нашы беларускія шляхціч-равалюцыянеры. Здавалася-б, што ўжо гэтыя дык павінны быў-б прыйсці ёй да сма-ку... Ды дзе там — ані блізка! Вось быў у нас такі асаблівы чалавек — ды ня пешка якая, а самы запраўдны, шырака праслаўлены і ўсім шанаваны рэвалюцыянер чыстай вады — Кастусь Каліноўскі. Праўда, не па сваёй віне, ня быў ён марксістом — хто-ж гозьме гэта яму за грэх? — але, як развалюцыянер-барацьбіт за волю ѹ шчасльце народнае, ён ня мае сабе роўных сярод сяньняшніх крыкуну.

П. Вішневскі

У ГОНДАР ВЫСОКАГА ДАСТОИНІКА

Стараньнем адмысловага Камітэту, зложанага з прадстаўнікоў міжнародных азіяцкіх і некаторых нацыянальных арганізацый ЗІПА, у аўторак 22 ліпеня ў залі Командар-Гатэлю ў Нью-Ёрку быў зладжаны ўрачысты Банкет у гондар сябры Прэзыдыму Парламанту Нацыянальнага Кітаю д-ра Ку Чэнг-кантага, які нядайна прыбыў з Фармозы. Д-р Ку Чэнг-кант — ня толькі выдатны палітычны дзеяч Нацыянальнага Кітаю, але ѹ анатыкамуністычнага руху ўсіх Азіі. Ён віц-прэзыдент Азіядской Парламантернай Вунії, ганаровы прэзыдент Сусветнай Антыкамуністычнай Лігі, прэзыдент Кітайскага Аддзелу Азіі і прэзыдент Асацыяції Дапамогі Вольнаму Кітаю.

ПРАФ. Л. АБЭЦЭДАРСКІ ПРА “НЕАБВЕРЖНЫЯ ФАКТЫ”

У въдаеце „Бібліятэчкі газеты „Голос Радзімы”” вийшла сёлета кніжка (110 бачынай) беларускага прафэсара Абэцэдарскага „У свяtle неабвержных фактаў”. Кніжка цікавая найбольш тым, што лае эміграцыю, але работу прызначаная рабіць унутры краю. Кніжку, кажацца ѹ уступе, „з цікавасцю і карысцю прачытаючы нашы чытачы ѹ распубліцы і з мяжой”. Падмацаванью гэта „цікавасць і карысць” мае служыць і сама асаба аўтара — „доктара гістарычных навук, прафэсара, члена-карэспандэнта Акадэміі пэдагагічных навук СССР” і „Беларуса” — Лайона Сямёновіча Абэцэдарскага. Першы раз у въдаеце практицы „бібліятэчкі Голоса Радзімы” падаеца твярдзініе — 30.000 экзэмпляраў. Рэдка якая беларуская кніжка ѹ БССР выдаецца гэтым вялікім тыражам.

Прафа прафэсара Абэцэдарскага прысычечаная вельмі актуальному цяпер на Беларусі пытанню інтэрпрэтацыі беларускай мінушчыны. Каб самім чуцца паўнавартаснымі людзмі, шмат хто з гісторыкай, Купалавых вершах з падобнымі матывамі сяняня забаронены на Беларусі. Абэцэдарскі, апрача егата, можа сказаць, што Купала — на гісторык, які шмат іншых сучасных савецкіх гісторыкіў — Кітапішчыні, на ведаючы мінушчыны Беларусі. Тыччасам далёка на ўсе яны згаджаюцца з прафэсарам Абэцэдарскім. Нідзе інш, як у газэце „Советская Белоруссия” за 22 лютага 1966 году два аўтары, Люкевіч і Трашчонак, барончы партыйную думку, які Абэцэдарскі цяпер, атакавалі свайго калегу Міколу Прашковіча за тое, што той надрукаваў быў перад гэтым у часопісе „Полымя”:

„Выдумкі пра тое, — абураўся яны на Прашковіча, — што Вялікае Княства Літоўскае было беларускай дзяржавай, што ѹ гэтым дзяржаве народ падаеца чытачы ѹ распубліцы” і трыццацічычны тыраж яе паказваюць, што ў рэспубліцы „няўстойлівых душах” заўсяло даволі шмат. Душыль іх, зразумела, куды лягчэй, калі клясыфікаваць іх, як намагаты „наймітай амэрыканскага і заходнегерманскага імпэрыялізму”. Гэтак хутчай павераць, клюнцуц „няўстойлівые душы”. Вось хто страшны партыт — „няўстойлівые душы”!

Уступное слова да кніжкі Абэцэдарскага, што яе, апрача замежных Беларусаў, „з цікавасцю і карысцю прачытаючы чытачы ѹ распубліцы” і трыццацічычны тыраж яе паказваюць, што ў рэспубліцы „няўстойлівых душах” заўсяло даволі шмат. Душыль іх, зразумела, куды лягчэй, калі клясыфікаваць іх, як намагаты „наймітай амэрыканскага і заходнегерманскага імпэрыялізму”. Гэтак хутчай павераць, клюнцуц „няўстойлівые душы”!

Калі тое, што напісаў быў Прашковіч, выклікала ѹ Люкевіча ѹ Трашчонка здіўленыне, дык у іншай савецкай гісторыкі Міколы Алексютоўчы выклікала падтрыманыне. У пятым нумары „Полымя” за той-же 1966 год Алексютоўчы адкінуў цвердзяліні Люкевіча і Трашчонка, выказаныя імі ѹ газэце „Советская Белоруссия”:

„Чаму-ж Люкевіч і Трашчонак, — пытается Алексютоўчы, — так паказваюць супраць Міколу Прашковічу? Таму, што на іхнюю думку, літоўская феўдалы, „займалі пануючыя становішчы народу ѹ яўнай амэрыканскага імпэрыялізму”?

„Чаму-ж Люкевіч і Трашчонак, — пытается Алексютоўчы, — так паказваюць супраць Міколу Прашковічу? Таму, што на іхнюю думку, літоўская феўдалы, „займалі пануючыя становішчы народу ѹ яўнай амэрыканскага імпэриялізму”?

„Чаму-ж Люкевіч і Трашчонак, — пытается Алексютоўчы, — так паказваюць супраць Міколу Прашковічу? Таму, што на іхнюю думку, літоўская феўдалы, „займалі пануючыя становішчы народу ѹ яўнай амэрыканскага імпэриялізму”?

„Чаму-ж Люкевіч і Трашчонак, — пытается Алексютоўчы, — так паказваюць супраць Міколу Прашковічу? Таму, што на іхнюю думку, літоўская феўдалы, „займалі пануючыя становішчы народу ѹ яўнай амэрыканскага імпэриялізму”?

„Чаму-ж Люкевіч і Трашчонак, — пытается Алексютоўчы, — так паказваюць супраць Міколу Прашковічу? Таму, што на іхнюю думку, літоўская феўдалы, „займалі пануючыя становішчы народу ѹ яўнай амэрыканскага імпэриялізму”?

„Чаму-ж Люкевіч і Трашчонак, — пытается Алексютоўчы, — так паказваюць супраць Міколу Прашковічу? Таму, што на іхнюю думку, літоўская феўдалы, „займалі пануючыя становішчы народу ѹ яўнай амэрыканскага імпэриялізму”?

„Чаму-ж Люкевіч і Трашчонак, — пытается Алексютоўчы, — так паказваюць супраць Міколу Прашковічу? Таму, што на іхнюю думку, літоўская феўдалы, „займалі пануючыя становішчы народу ѹ яўнай амэрыканскага імпэриялізму”?

„Чаму-ж Люкевіч і Трашчонак, — пытается Алексютоўчы, — так паказваюць супраць Міколу Прашковічу? Таму, што на іхнюю думку, літоўская феўдалы, „займалі пануючыя становішчы народу ѹ яўнай амэрыканскага імпэриялізму”?

„Чаму-ж Люкевіч і Трашчонак, — пытается Алексютоўчы, — так паказваюць супраць Міколу Прашковічу? Таму, што на іхнюю думку, літоўская феўдалы, „займалі пануючыя становішчы народу ѹ яўнай амэрыканскага імпэриялізму”?

„Чаму-ж Люкевіч і Трашчонак, — пытается Алексютоўчы, — так паказваюць супраць Міколу Прашковічу? Таму, што на іхнюю думку, літоўская феўдалы, „займалі пануючыя становішчы народу ѹ яўнай амэрыканскага імпэриялізму”?

„Чаму-ж Люкевіч і Трашчонак, — пытается Алексютоўчы, — так паказваюць супраць Міколу Прашковічу? Таму, што на іхнюю думку, літоўская феўдалы, „займалі пануючыя становішчы народу ѹ яўнай амэрыканскага імпэриялізму”?

„Чаму-ж Люкевіч і Трашчонак, — пытается Алексютоўчы, — так паказваюць супраць Міколу Прашковічу? Таму, што на іхнюю думку, літоўская феўдалы, „займалі пануючыя становішчы народу ѹ яўнай амэрыканскага імпэриялізму”?

„Чаму-ж Люкевіч і Трашчонак, — пытается Алексютоўчы, — так паказваюць супраць Міколу Прашковічу? Таму, што на іхнюю думку, літоўская феўдалы, „займалі пануючыя становішчы народу ѹ яўнай амэрыканскага імпэриялізму”?

„Чаму-ж Люкевіч і Трашчонак, — пытается Алексютоўчы, — так паказваюць супраць Міколу Прашковічу? Таму, што на іхнюю думку, літоўская феўдалы, „займалі пануючыя становішчы народу ѹ яўнай амэрыканскага імпэриялізму”?

„Чаму-ж Люкевіч і Трашчонак, — пытается Алексютоўчы, — так паказваюць супраць Міколу Прашковічу? Таму, што на іхнюю думку, літоўская феўдалы, „займалі пануючыя становішчы народу ѹ яўнай амэрыканскага імпэриялізму”?

„Чаму-ж Люкевіч і Трашчонак, — пытается Алексютоўчы, — так паказваюць супраць Міколу Прашковічу? Таму, што на іхнюю думку, літоўская феўдалы, „займалі пануючыя становішчы народу ѹ яўнай амэрыканскага імпэриялізму”?

„Чаму-ж Люкевіч і Трашчонак, — пытается Алексютоўчы, — так паказваюць супраць Міколу Прашковічу? Таму, што на іхнюю думку, літоўская феўдалы, „займалі пануючыя становішчы народу ѹ яўнай амэрыканскага імпэриялізму”?

гісторыяграфіі. Апрача ўсяго, як цвердзіц прафэсар Абэцэдарскі ѿ сваёй кніжыцы, „бессаромнай хульсні фальсифікатараў гісторыі беларускага народу... ніколі нікто гэваў веры”.

Падтрымкай пытаньне: навошак усё гэны трыццацічычны тыраж кніжкі прафэсара Абэцэдарскага, папулярызаванай цяпер у газэце „Советская Белоруссия”?

Вось-ж я на ўсяго, „наймітай амэрыканскага імпэрыялізму” страшны прадстаўнік расейскага імпэризму на Беларусі, а то, што на Беларусі, асабліва сярод моладзі, штораз больш папулярызаванай здаровы пагляд на сваю нацыянальную мінушчыну, у тысячагадовай глыбіні якое бачаць на толькі лапці, сохі й прыгнобленых сялянаў, а пазнаюць свой горды ѹ таленавіты народ, які здолеў яшчэ ѹ далёкіх стародзядзяліх уз্বіяцца да вышынія... ня толькі культурнага, але разам і дзяржаў

ВЫСЬВЯЧЭНЬНЕ „СЛУЦКУ”

29 чырвена, у нядзелю, адбылося высьвячэнне грамадзкай часткай беларускага адпачынковага цэнтра „Слуцак”, што заходзіцца 150 міль на поўнач ад Таронта.

„Бог відавочна багаславіў нашыя высілкі ѹ Святую БАПЦ, калі на 15-цігодзідзе Яе існаваньня ѹ Канадзе дараўаў Ёй гэта прыложную маесць, дзе мы цяпер супольна можам і хваліць Бога ѹ пасцяля працы адпачываль” — гаварыў у часе Багаслужбы Уладыка Мікалай.

Якім-жа способам Бог аказаў нам сваю ласку? У канцы 1966 ѹ напачатку 1967 году Беларусы, які з ЗБК, так і з БНА, задумалі адзначыцца стагодзідзе Канады купляй адпачынковага цэнтра — заінвеставанім першай „беларускай вёскі” ѹ Канадзе. Задумай даць ёй беларускі назоў, які съветчыў-бы нашчадкам аб працы ѹ түзе іхніх прашчураў па сваёй бацькаўшчыне Беларусі.

Задума іх акынцівася напачатку 1969 г., калі праўна былі аформленыя дванаццаць прыватных, ды найбольшая ѹ найпрыгажайшая, грамадзкая дзялянка. На грамадзкую кожны ўдзельнік купілі цэнтру даў па адным „шэры” ѹ суме \$100.00. Практычнае пытаньне: — хто-ж будзе даглядаць „грамадзкое гаспадаркі”, была выказаная шацьлівая думка дараўаць яе БАПЦ, тады Царкоўная Рада была-б гаспадаром, а грамадзтва мела-б праца карыстання зь яе на свае імпрэзы. Так і пастанавілі. Бальшыня ўдзельнікаў падаравала свае „шэры”, а ад рэшты Царквы іх выкупіла. Такім чынам на 15-цігодзідзе свайго існаваньня ѹ Канадзе БАПЦ сталася собснікам маесці, на якой наўзабаве будзе паставлена царкоўка.

29 чырвена ѹ „Слуцак” на Багаслужбу ѹ высьвячэнне яго зъехаліся Беларусы з Таронта ѹ ва-

коліц, з Садбуры, а з Дэтройту, які заўсёды ѹ важнейшых мамонтах беларускага жыцця ѹ Канадзе падае нам сваю братнюю руку, прыехала сям'я спадарства Аргонай. Сп. Мікола Артон — былы сабра ЗБК, а сп-ня Вера Артон — Кветка з Палесці — узбагачала нашыя мастацкія праграммы съвяткавання 25 Сакавіка ѹ Таронта, а сяняні сваім съпевам і раскошнымі голасамі дадала ўрачыстасці ѹ ўзвышшанасці. Багаслужбе на высьвячэнне „Слуцку”.

Пасцяля ўсіх рытуалаў дома ѹ на полі ўдзельнікі разлажыліся, хто пры століках, хто праства на дзяружках на траве, на палудзені. Садбураўцы, сядроў якіх быў старшыня Аддзелу ЗБК сп. Зымітро Курыловіч зъ сям'ёй, сакратар — сп. Мікола Буцько, скарбнік — сп. Караваўка з Караеўскім, сп. Прыстаўка, запрасілі Уладыку Мікалая за свой стол. Дзяцей вабіла рэчка ѹ рыбалоўства.. I-бі гадовы Андрэй Артон злавіў дзівую рыбкі! Дарослыя разгледалі „Слуцак”.

На царкоўна-грамадзкай дзялянцы ёсьць троі будынкі. Жылы на найпрыгажайшым пакой і якога адблылася Багаслужба, мае кухню ѹ шмат пакояў для найманія на адпачынак. Летасць, калі першы раз прыехалі мы сюды з а. Тамашанскім, глянулі на гэты дом і сэрца апала. Не пераконваў наўсет і вялікі на ім плякат з напісам: „У Слуцку будзе ўсё памлюдзку”, так запушчаным і страшным ён выдаўся. Але сяняні ён, быццам „белы хорам” стаяў. Недамаліваны быў толькі ганак.

— Проста не хапіла хварбы — паясьніў Мікола.

— I прошаў на яе — усыміхнушыся пад носам, дадаў.

Пабітыя некалі вонкы — зашклённыя, праведзеная электрыка, пакой пачынчаныя, навет умэбліяваны

ныя нязгорш. Другая будыніна — гэта вялікая клуня. Яе плянуюць аддаць моладзі ѹ зрабыць зь яе месца на ігрышчы. Трайцюю — трэба шукаць у заасынку, які прарабаўся наст у нутро яе. Ёй, каюць, калі ста год. У ваднай яе сцяне, съкіраванай у бок лесу, быццам даўгое вакно. Праз яго, відаць, стралілі на індыян. Або на козаў! — кажа Барыс. Пабачыць гаты гісторычны забытак наведальнікам можна будзе толькі за платным уступам. Была ѹ чацвертая будыніна, але леташні зімінадзень сънегавіцы развалілася. Царкоўна — грамадзкая дзялянка цягнецца паўднёвага рабкі аж глыбока ѹ лес.

Паралельна напоўніч палоскамі кладуцца прыватныя дзялянкі. Глянет у той бок — мора травы ѹ кветак. Трава густая, чучыцца ѹ пояс, пасцяля будзе да пляча. Брыдзэм па ёй паў раку, каб папасці на пятую — нашу дзялянку. На першых дзівях — Акулаў і Ганькову — між травой ад суніц аж чырвaneе. Далей ягад, як уразала, зусім няма. На нашай пагорак зь меншай травой і голай абшырнай склай.

Бродзячы па густой траве, прыпоміліся „Акраманская стопы”, а скала, на якую ўзбраўся ўжо стомленай — „Фарыса”: „Я перадъхнуў. Горда глянуў на млечную ѹ неба дарогу”. Праўда, зь неба дарогу! Праўда, зь неба дарогу! Гора, глянуў на мяне на зоры „ваччыма праменнымі і залатымі”, а сонца. Але Фарысае адчуваўшые прастору, свабоды ѹ перамогі — над густой травой — было! Кажная дзялянка цягнецца ад ракі на заходлідны кусок праз травы — ворную зямлю ѹ пераходзіць у лес, гушчары пойныя водару траў, імшараў, сонечных паліянак, камароў і козай.

А дарога ѹ „Слуцак” ідзе ѹ праз „гайзі” 103, што перасякае скалы, шматлікія магутныя ѹ менишыя рокі ѹ вазёры. Гэта адзін з найбліжэйшых магутных куткоў Канады. Бакавая ад яе дарога ўсцца між пагоркай, парослых лясамі то ўверх, то ўніз, робіць павароты направа ѹ лева. I як нашыя госьці із ЗША заўажылі: „I скрозь пуста, ні аселішч, ні чалавека”. Дзе дарогі кръжицца ці раздвойваюцца, на шэрай дошчачкы чырвонай хварбай стрэлка ѹ напіс „Слуцак” паказваюць кірунак.

Р. Ж-Г.

СЛАВЯНСКІЯ КАНФЭРЭНЦЫІ Ў ТАРОНТА

Сёлета ѹ Таронта, у Ёрк Юнівэрсітэта адбыліся 2 славянскія канфэрэнцыі: 10-12 чырвена канфэрэнцыя канадыйскіх славістах і 14-17 чырвена канадыйскіх славянаў, якую што два гады арганізуе „Інтар’юнівэрсітэты Комітэ сн Канадыен Славіс”.

Канфэрэнцыя Канадыйскіх Славістах займаецца праблемамі славянскіх народоў. Шкода што ніхто з Беларусуў ня браў у ўдзел. Толькі ў славянскім калцерце на зачыненыне канфэрэнцыі 12 чырвена — побач з танцорамі, сълевакамі ѹ музыкамі іншых славянскіх груп — узяў чынны ўдзел і танцавальны гурток беларускага моладзі пад кіраўніцтвам сп-ні В. Пашкевіч.

Танцавалі свае народныя танцы Славенцы, Харваты, Беларусы і Палакі. Славацкія балерыны выканала клясычны танец. Съпявалі ўкраінскія жаноцкія квартат і ўкраінскія салісты ды байгарская салістка, а з музыкай — выступілі малыя рапсідныя піяністы і чоскі басалісты.

Нашы танцоры танцавалі „Бульбу” — 9 дзяўчук і „Лівоніху” ѹ чатыры пары. Танцавалі добра, хоць і на мелі адпаведнай музыцы: „Бульбу” танцавалі пад глухія гукі тэйпракордaru, а „Лівоніху” пад гукі толькі аднаго акардіёну. Нашы аркестранты, якія так гучна граюць на вечарынах, не знайшли магутнасці дапамагчы нашай настойлівай моладзі ѹ нацыянальнай справе. Тым болей трэба ацаніць віслак сп-ні В. Пашкевіч і М. Скурат, Мір. Алеся Грышук і Др. В. Жук-Грышкевіч, ды ад „Пагоні” сп. Каствус Акула ѹ сп. Антон Маркевич. Апрача таго, із Задзіночных

праф. Рудніцкага „Славянская мояўніца мяншыні ѹ Канадзе” ахова іх канстытуцый”, ды праф. Джанана „Асьвета ѹ Канадзе ѹ права мяншынні”. З 26 дакладаў бальшыня прыпадала на пасаўніцтва славянскіх груп. Беларусы мелі 2 даклады: Д-ра Я. Скураты па француску „Культура-асьветніцтва дзейнасць Беларусуў ў Канадзе” і М-ра А. Грышку панагельску „Беларускія друкі ѹ Канадзе”.

З усіх славянскіх групай найбліжэйшы разпрызентаваны былі на канфэрэнцыі Украінцы і Палякі. Іншыя групы былі менш разпрызентаваныя, а некаторыя, як Чехі, Сорбы ѹ Баўгары, зусім ня мелі сваіх прадстаўнікоў. Беларусы, готым разам мелі большую разпрызентацию: ад Беларускага Інстытуту Навукі ѹ Маастацтва былі дэлегаваныя Др. Раіса Жук-Грышкевіч, Др. Яўхім Скурат, Мір. Алеся Грышук і Др. В. Жук-Грышкевіч, ды ад „Пагоні” сп. Каствус Акула ѹ сп. Антон Маркевич. Апрача таго, із Задзіночных

ЯПАРХІЯЛЬНАЯ УПРАВА

СВ. БЕЛАРУСКАЕ АЎТАКЕФАЛЬНАЕ ПРАВАСЛАЎНАЕ ЦАРКВЫ
У АМЭРЫЦЫ И КАНАДЗЕ

Згодна з пастановамі Святыніага Сабору Япіскапа БАПЦ і Япархіяльнае Управы Яе, дні 30-га жніўня, а 11-ай гадзініе раніцай адбудзеца ЧАЦЬВЕРТЫ ЯПАРХІЯЛЬНЫ САБОР.

ПАРАДАК ДНЯ

1. Адчыненне Сабору: супольная Малітва ѹ багаславенства праўячага Япіскапа, пакліканье Рэзэлюцыйнае Камісіі ѹ двух Сакратараў Сабору.

2. Пакліканье Прэзыдыму Сабору і сыцьверджанье праўных дэлегатаў яго, імёны якіх запісваюцца ѹ Пратакол.

3. Прыніцце Парадку Дня.

4. Прывітаны.

5. Словы Уладыка Васіля, Андreas і Мікалая.

6. Справаўдзана Япархіяльнае Управы: а. Васіля Кендыши, Скарбніка ѹ Сакратара.

7. Справаўдзаныя Настаяцеляў, Старшыніяў Царкоўных Радаў і Рэзвізійнае Камісіі.

8. Дыскусія над справаўдзанімі.

9. Выбары новае Япархіяльнае Управы.

10. Плян дзейнасці Япархіяльнае Управы ѹ Парапхіяльных Радаў.

11. Прыніцце пастановаў-рэзэлюцый Сабору.

12. Рознае.

13. Канчатковыя слова праўячага Япіскапа.

14. Зачыненне Сабору: супольная Малітва ѹ багаславенства Апхіяльнага Сабору БАПЦ.

Заўвагі: а) Удзел у Саборы з правамі пастаноўляючага голасу прыймае ўсё Духавенства, сябры Япархіяльнае Управы, сябры Царкоўных Радаў, а таксама па двух прадстаўнікоў ад кожнага Парапхіі.

Беларускія прадстаўнікі наўзабаве будзе падніміць праправаслаўную вернікі маюць надзею, што і ўсе парапхіі БАПЦарквы неўзабаве прайдзіць у сваіх Багаслужбах на родную мову.

З глыбокім сумам паведамляюць, што 11 ліпеня 1969 г., пасцяля трэцяга атаку сэрца, на 46-ым годзе жыцця намер мой дарагі муж і бацька трах дзяцей,

СВЯТОЙ ПАМЯНЦІ

ДАНАТ ЯЦКЕВІЧ

Паховыны адбыліся 14 ліпеня на могільніку „Соўкинэр” у Мэльбурне.

Жонка Лілія, дзеці ўзялі

Штатай быў прысутны й браў удзел у дыскусіяхіх праф. Ул. Сядура.

У панядзелак вечарам (16 чырвона) для ўдзельнікаў канфэрэнцыі быў зроблены банкет пад старшынствам Д-ра Кіршбаўма (Славака) — Прэзыдента Федэральнай Этнічнай Прэзы. Прамаўлялі атамарскія містэрія сацыяльнаяя апекі ѹ хатній гаспадаркі Джон Ярэмка ѹ пасол федэральнага парламанту Др. Стайнлай Гайдаш. Цікавай атракцыяй банкету быў канцэрт, у якім узялі ўдзел украінскія съпявачкі Раксальнаяя Росьляк, піяністы Сыцоарт Гамільтон і славацкі віяччалісты з Браціславы Альбін Буркі.

Канфэрэнцыя закончыла сваю працу агульным паседжаннем, на якім разглядаліся арганізацыйныя справы. Было пастаноўлена: 1. стварыць сталую арганізацыю этнічных групай із іх навуковых арганізацый і прадстаўнікоў паасобных групай; 2. у далейшым арганізацівізаціі канфэрэнцыі штогод, а не што 2 гады, як гэта было дагэтуль. Наступная канфэрэнцыя адбудзеца ѹ Вініпэгу.

В.

НА ВЫДАВЕЦКІ ФОНД „БЕЛАРУСА”

Удзельнікі 23-га Зьезду ЗБВБ ў Лёндане злажылі наступныя ахвяры:

ДАЛЯГЛЯДЫ

ЛІТАРАТУРНЫ ДАДАТАК № 5.

ДАНУТА БІЧЭЛЬ-ЗАГНЕТАВА

Нарадзілася ў 1938 годзе ў вёсцы Біскупцы Лідзкага раёну Горадзенскай вобласці. Скончыла Горадзенскі пэдагагічны інстытут імя Янкі Купалы. Працуе настаўніцай у Горадні. Выдала зборнік паэзіі: „Дзяячое сэрца” (1961), „Нёман ідзе” (1964), „Запалянікі” (1968).

Галоўная матывы ейна паэзіі — бязьмежная любасць да роднага краю, ягоне прыроды, людзей, беларускага мінуўшчыны і сваёй роднай мовы. Геаграфічным фонам ейна паэзіі — Нёман і Наднёманье, Горадзень, а навет роднай ейной вёсцы Біскупцы, дзяякуючы чаму ейна паэзія мае зыркі рэгіянальных харарактараў.

Галоўная асаблівасць ейна творчасці — шчыры лірызм, жаноцкая ласкаўасць і пышчотнасць, зыркія ў багатай вобразнасці ды народнасці мовы.

РОДНАЕ

Кропля.
Навокал, як мора, —
Краіна, гаючая мова,
Дыхае і булькоча
Адзінай жывой істотай:
Расплюсае неба лётчык
Бліскучым пяром самалёту.
А на лабатым грудзе,
Дзе пульхны, як мякіш, мурог,
Цялушки расінкі будзіць
Дотыкам тонкіх ног.
Рыба плыве касякамі
З чырвонымі касынкамі.
Хлопец вядзе за руку
Раніцу за раку.

1967 г.

ДОМА

Нарэшце!
У ладкі запляскаю,
Здымуся з выраю шустра...
Сястра шчабятылавів ластаўкай
Праз поле бяжыць насустроч.

Крыламі махнула, стала.
— Бабы кажуць чужая,
А я на хадзе адгадала.
У горле камяк жалю.

Вільготнае
Матынае цяпло.

Адна града.
Адна съяцьло.
Дзіве кветкі з адзінай раніцы
Паміж сабою раяцца.

1967 г.

**

— I адкуль з такімі вачамі?
— Я тутэйшая...
Я звычайная.
Мяне маті тут нарадзіла.
Як сасонку ў бары пасадзіла.
Я зжылася з усімі нагодамі.
Мне казалі, што я ня гордая.
Таму я не гаманлівая,
Што ўзрасціла зямля неўрадлівая,
Перакроеная, пышчаная...
Я-ж тутэйшая. Я звычайная.
Я са съекі ў гушчэцы зблілася.
Сінім ценем на травы пала
I крініцай на золку стала.
Засмыялася, звонкая, лёгкая...
I пабегла ў стэпы далёкія.
Там пілі мяне, съветлю, сіню.
Там рукамі, што пахлі бэнзінам,
Разылівалі мяне, гаючую,
На пяскі ды на травы калючыя.
Як ні білася я, гарэзная, —
Закавала мяне зіма.
Рэкі стэп шырокі парэзали,
Там крінічак-жывічак мяна.
Бо мяня і такога сасоньніка,
Дзе-б гуляць у хаванкі з сонекам,
Мне-ж успомнілася даўнейшае —
Я далёкая...
Я тутэйшая.

1968 г.

**

Каб у стозе духмальным выспацца,
Я падчу ў мурожнікі Біскупцы —
Пад страху дывану саматканых
На прасторы палёу курганных.

Буду ехаць бітым гасцінцам —
Выйдзе з бору сасна пакланіцца.
Зашапча бярозка з аддаді
Накрухмаленай сукні з паркалю.

Нават бусел над дужым дубам
Заківае, вітаючы, дзюбам.
А ў матулі стол на пустуе:
Чым багата, тым і частуе:

Пірагом, верашчакаю, сырам,
Ды съятанай, ды позіркам шчырим.
Не спачыўши, выбягну з хаты, —
Новай песніяй частуюць дзяячата.

Добрым жартам, зварушлівым
Слуцкім
Сустракаю аднавяскоўцы.

**

Тут мне ёсё навакольле съяеца
Съехам зор і рамонак з лугу.
Нёман тут не цячэ, здаецца,
A танцуе між берагоў.

1968 г.

Уськінушы руکі, як ветразі,
Паплыну па засынглым абшары
Насустроч сварлівай, няветлівой,
Плаксівай марудзіне — хмары.

Пальле, як з вядра, I яліна
Калючаю лапкай абдыме.
Зацягне ў дрымоту смаліну.
Хай дождж вакол елкі дыбае.

Скачу па съяжыне волкай.
Вярчы, як скакалкай, вяслікай.
Махну яе на вольху.
Пад душам халодным завойкаю.

Накріўши съежай дальлю,
Шчасліва ў стагох замру...
Праз сон жураўлю загадаю:
Запалі мой начнік — зару.

1968 г.

I я, як той маленькі муравей:
Панес мяне, панес лісток палётны.
A ў сэрцы — па зялёнай мураве
Плынуць, як хмары, белья палотны.

Любоўна іх закручваць у сувоў.
Хісташа кладцы па тугой рацэ.
I завіхцаца праніку ў руцэ.
I бегчы рэху па зямлі сівой.

1968 г.

I зноў усъкінуща стомлена на плечы
Сувоў, прапахлы рыбай і асокамі...

Съяжыну слаць.
A па съяжыне бегчы
З уходу да заходу —
Сонцу.

1968 г.

Загарэлай,
Спрацаванай, босай.
Тут мне думаецца найчысьцей,
Дзе дразды-падлёткі у пракосы

Шыঁয়ুছা ад крыйсуноў-дзяяцей.
Дзе, збудзіўши сонца, на дась-
вецьці

Промні ў Нёмане рагулі п'юць,
Дзе жанчыны, як малыя дзеци,
Адначасна плачуть і пляюць.

1969 г.

3 „ЗАГАСЬЦІНСКІХ
МАТЫВАў”

Рвала вішні
Недасьпелыя,
Хваліла.

А салодкія,
Чырвоныя — сипяліла
Для аднога задавакі,
Што па ноцы

I прысыніць мяне ня хоча.
Ды аднойчы
Нібы жорчу,

Занудзіўши па высях.
Нечакана на парог ка мне
Зъявіўся:

— Даі напіцца,
Белаліца...

... ў меднай конаўцы вадзіца.
Я наводліў

У зкутак яе ліну
Ды падам яму кісьляцін-калінку

З прыгаворам:
— Чым багаты, тым і рады.
Да аскомы еш,

Мой горды памагаты.
Дзе-ж смачнайшага чаго

Для госьця возьмем?

Пасы́длала восень

З дрэў ў садзе вобзем

Тыя ягады,

Што ўлетку дасыпявалі,

Iх сініцы зь вераб ямі паклявалі.

Еш, мой згублены.

СЯРГЕЙ ПАНІЗНІК

Нарадзіўся ў 1942 годзе ў Мёрскім раёне Віцебскай вобласці. Скончыў Маріліўскую мэдыцынскую вучылішча ў Вышыні, што вайскова-палітычнае вучылішча ў Львове. Працуе вайсковым журналістам. Выдаў у 1967 годзе свой першы зборнік «Кастры Купальня».

Асэнсаванне гістарычнай мінуўшчыны Беларусі ўжо не як панурых стагодзьдзяў няволі, крэйды ў паніжэння, а як часоў духова моць, творчага ўзьдыму, нацыянальнае магутнасць, гісторыя ў славы, з якіх у моц прычынай гістарычнай цягліці ўзростае сучаснасць і фармуеца будучыня — адна з найхарактэрнейшых асаблівасцяў ягонае паэзіі. Галоўнымі крініцамі ягонага натхненія, апрача гістарычнай мінуўшчыны, зьяўляюцца прыроды роднага краю, беларуская народная творчасць ды роздум над сучаснасцю.

**

У даўнім Менску рэчка працякала вакол байніц апаленых і сыцен.

Ад стрэл гарачых рэчак высыхала і ад кастроў няпрошаных гасціц.

Ішлі вякі грымотна хадою.
Няма Нямігі згрозных берагоў, —
i ўсё-ж нікто Мянеска не адолове,
не паспытаў ягоных пірагоў.

І сёняня госьці не праходзяць

міма —
вывосіць стольны горад каравай ...
Жывіць крініцы, што піла Няміга,
жыве дзяржаўны старажытны край.

1969 г.

**

Вясна! Так блізка тваё неба,
i пахне воблака, як бохан хлеба.
Разыбесіць над лясамі гром,
Махнуў сваім цяжкім крылом.

А неба разывінаецца, шырэе.
Разламваецца і ад хмар шарэе.
Штурхает навальніца свой паром.
Вясеньні гром! Вясеньні першы

гром!

Дажджом спагадным вызначаны
— Ідзі, вясна, ў зялёна-сіні сівет!

1969 г.

АДКРЫЦІЦЕ

Мяне адкрывала мора,
мяне адкрывалі горы,
i гора — цяжкай навалай —
таксама мяне адкрывала.

I я, напалову зъведаны,

Прыінулася
Плячом да вушака.

Я — валошка,

А даткнешся — асака.

Ён — астот,
А гэтак мякка паглядзеў:

— Быццам мёду паспытаў,
Ды саладзей! ...

1965 г.

Зъявіўся ты па часе:
Я сама ня раз гаркоты напілася.

Спятка із пажніям
у гарачым баго.

Было слова апошніяе

пра Радзіму сваю.

Ды на ветрамі вольнымі

неба хмурыца сінь,

і становіцца воінам

сына-воіна сын.

1965 г.

ПАКАЛЕНЬНІ

Жылі хлопцы між войнамі
i распльі без бацькоў.

Было трэба — i воіны

удымаўся зноў.

За курганы скалечанай

дарагой нам зямлі,

за граніцы спрадвечныя,

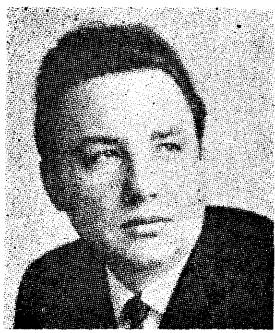
што бацькі збераглі.

Спятка із пажніям
у гарачым баго.

Было слова апошніяе

пра Радзіму сваю.

ВАСІЛЬ ЗУЁНАК

Нарадзіўся ў 1935 годзе ў вёсцы Мачулішчы Крупскага раёну Менскай вобласці. Скончыў філіялагічны факультэт Беларускага дзяржаўнага Універсітета. Працуе на месцыні галоўнага рэдактара часопісу „Мададыца“. Выдаў у 1956 годзе першы зборнік сваіх вершаў „Красіва“.

Зүёнка паэзія арганічна звязана з роднай беларускай зямллёй і напоўнена глыбокай любасцю да ўсяго свайго роднага, беларускага. У сваім паэтычным мастацтве, што часам ўзыходзіць да вітуознасці, паэта выпрацаў свой індывідуальны паэтычны стыль, які вызначаецца зыркай вобразнасцю і народнай калірніцасцю.

ТРЫ ВЫШЫНІ

Тры вышыні,
тры сілы знаю ў лесе:
З камлёў — сталёвай,
дзе мох бароды звесіў;
Другая — песьняні звонкай —
пасярэдзіне,
Дзе сонца захлынаеца ад медзі;
А ля блок —
у гойданцы зялёнай —
Жыцьця пачаткі
правяць цуд штодзённы...
З камлёў туе
спрадвек вянцы вязалі;
З балоняў
звонкія цымбалы выразалі;
У зъялятлі думкай да вяршины
пазы —
Пазнаць імгненьня і жыцьця сакрэты...
Такім я знаю щябе...
А тут жахнуўся:
Ня ўцамі — дзе я...
і на цямлю, мусіці:
Рабрыстыя — ў падсочках,
нібы здані —
О сосны, хто прыдумаў вам Майданак?

Хто цвёрдаю рукой падрэзаў жылы, Жывіцу цягне з вас — жывую силу!...
Знайду, і перед вашым, сосны, вечам, На тым судзе — лясным і чалавечым —
Спытаю гнеўна — хай адказ трывмае:
Чаму дух смольны з нашых хат зынікае
І гніль вянцы бярэ? І гэтак хліпка
І глуха так чаму сціяваюць скрыпкі!
Чаму ў пазаў паніжэлі думы, Ня вырвушацца ніяк з пустога тлуму!
І калі ён змаўчыць, дык вы — кричыце!
Кричыце, сосны, сосны не маўчыце...
ВЯСНОВАЯ КАЗКА

Гэтак спалася добра!...
С'янель, ляжу на гарышчы.
І верабі — падлілі, падобна:
Правяць ігрычка.
Жаваранак кінчыўся ў просіні:
Кроплю глыну — зъвініць!
Кнігаўкі п'юць і просьцяць:
— Піць, піць, пі-і-іць!
П'юць вясну. п'юць усе —

Бяз конавак, келіхаў, шклянак.
П'юць, на цэдзячы пакрысе! —
Гэткі быў ранак!...
Гэткі быў ранак:
Ляжу на гарышчы сп'янель...
Акенца — маленькім экранам.
На ім — хмаркі белья-белыя.
Пльвець у达尔 лятуценна...
Адна толькі стала штосьці...
У вакенца глядзіць...

Ну, пэўна-ж...

Да мяне хоча ў госьці!

— Дык заходзь!... Ня ідзе... А

можа —

Цяцляла лятуценыца гэта,

Бо ад роднай зямлі ў падарожжа

Не склаца імчыца з ветрам?

Можа кроплямі лепш уласці

На луе, на лясы, на нівы,

Чым шукаць дэлекага шчасця

І быць нешчасціліў?...

Раптам: свіхіла ўсё, зънямела:

Шпак на хмарцы! Прыйсцініу, за-

пляскаў!...

...Дзякую, яблынка, дзякую, бе-

лая, —

Дзякую за казку.

1965 г.

ПОМНІК

— Што-ж ты, бярозанька,
сокам гаючым

Не акрапіла ix раны?...

— Позна я, позна ўзрасла па-над кручай:

Хлопцы даўно паҳаваны ...

— Што-ж ты, матуля, съязьмі не размыла

Жеір гэты смутак чорны?...

— Доўга я, доўга ішла да магілы —

Сылэз не данесла,

Сылэз не хапіла,

Выпала сълезы гора...

— Што-ж ты, матуля, гневам пякельным

Жеір тады не спапяліла?...

— Гнеў скамяніўся мой... З гневам каменным

Так і стаю над магілай ...

1965 г.

КРОКІ СЛОВА ТВАЙГО

Палыхаюць паходні гісторыі.

Шаблімі радкоў звоніць паэты.

Бой ідзе! Не ўграборамі

Ачыщчаецца ад нахрыздзі плянэта.

Учора паҳаваў крывасмока,

Сягоньня — хіціца і бюракрата

Так-жа, здаецца, закапаў глыбо...

Вылезлі: камень ускациў малавіты...

I зноў — прышпорваю Пэгаса за-

пыленага,

Пяро, як дзіда, успыхвае стальлю...

А вораг — як так сабе, на бур-

балка мыльная:

Парою як бухне міжкантынтал-

най!

Іншы-б касьцей не сабраў пасыль

гэлага...

A я нагой разъведу бяду маю.

ПАВАЖАНЫЯ СУРОДЗІЧЫ

Дзякуючы вылучна Вашай матара-рыльной дамамозе мы можам рэгулярына выдаваць наш адзіны нацыянальны прэсавы ворган у Вольных Сьвіце — газету „Беларус“. Гэтая Вашая дамамога складаеца першы наперш з Вашых індывідуальных большых і меншых грашовых ахвярай на Выдавецкі Фонд „Беларус“, з датыніцай на гэты Фонд нашых грамадзкіх арганізацый ды, наашоўку, з рэгулярына падпіскі на газету.

Але газета не аднаразовая мерарыёметва, а выходзіць кожнага месяца і прыцільна на ёйнае выдаванье грошы хутка вычэрпаўца. Бос чаму Вашая дамамога патрэбная не аднаразовая, а сталая — месчяная або гадавая. А якраз шмат хто з Вас, што рабе выдатна памагаі газэце, у быгучыні, где не даілі яшчэ нічога, іншыя-ж раўнучы да ранейшых гадоў, далі за мала. Тым самым друкарскі ѹ выдаваці кошты, у суязі з ростам дараагоў, сёлета значна павялічіліся. Некаторыя яшчэ навет не апласцілі рэгулярына падпіскі за сёлеты год.

У сувязі з гэтым далейшае існаваные Вашае газеты альянілася ўзной пад паважнай загрозай. Дык не дапусціце да таго, каб нашая газета памерла зусім, што было-б вялізной і недараўальнай нацыянальнай стратай.

Дык да ўсіх нашых Суродзічаў добрае волі ѹ да ўсіх нашых грамадзкіх арганізацый зъвяртаемся з гарачаю просьбай ѹ заклікам:

ПАМАЖЭНЕ!

У бой зноў ірвецца сэрца паэта, I „эта ўсіць наш апошні“ — дубою.

Спадзяванка — ня болей ...

Праз год і праз сто

Грымець атакам і перастрэлкам —

Нават там, за апошні віросткі,

Калі вечна супыніца стрэлкі.

Так. I там паход затрубліо —

На хапуг, ліхадзеяў, нюхаляў.

I глыбей іх, глыбей паганю ў замлю!

Каб салаўеў з таго съвету

са мною я слыхалі.

1968 г.

Я знаю хлеб. Было ладункаў! — З сурдай, з конским шчаплюком,

З карой, з чырвона мядункай

Ды з жалудовым крупчаком.

У шпіёны чорных эпідэмій

Наш хлеб надзённы залічыў.

Для рака ход, маўляў, падтчоава...

Вы дапускаеў? А я

Гады, нібы машкі, варочаю:

Ліх за мяне гарой стаяў —

З сухой скарынка веаній,

Што я шынэлік той — луком.

З бэнзінным духам паслья зъмены,

З вясельным сонечным хмальком...

Пракіслы, ёлісты, гаркавы —

За ўсё на съвеце саладэй

Здаваўся шчасцьця ѡўплы кавал...

Я веру ў хлеб, як у людзей.

Што не малоціць, не аре.

Ня сес, а ляжыць, нябога,

Ды смокча з цюбікаў пюэр.

Хвала прамудрасці гіпотэз!

Але — табою я сагрэт.

Здабыты мазалём і потам

Прапрадзедаўскі пазавет.

Мой дзень, малю щябе прад небам:

На тым, апошнім рубяжы

Справдечыні цуд зямнога хлеба

Наступнікам перакажі!

1969 г.

Продкі мае —
Крывічы,
камяні
асцярожна ў далоні бралі —
клалі першыя гарады.
На вечы
майстроў склікалі,
каб паслаць Скарину
роднаю моваю
першую кніжку стварыці.
У навалу —
братья паўставалі.
Скакалі шалёнія коні,
з чыстага срэбра мачы
сінія напалам калолі —
съякала яна па палянах...
Ці не таму калі гулкіх бароў
столькі азёр сінег...
Я поўныя кублы — стагодзьдзі.
Зачэрні па гарцу з кожнага —
прывамінамі съвет напоўніца...

1967 г.

Век свой вырабляў мой край
ільняны
зрэб'е, пачацься, кужаль.
Зрэб'е было, што гэрб імянны,
што доля — ці знойдзеш хухай!
Па часе няшчасція, пачацься
радых
ніяпераборлівы край мой меў...
Дзе-ж кужаль з прасыніц,
спрадвечны араты? —
Твой чысты лямех на съцьмеў!
Кару зямліцы ўздымаш пад промні
новых вучыца бацькі плугароў.
Сінявокі сучаснік, і ля рэактара
помні
пра палі блакітныя між бароў.
Вычыши зрэб'е, пач

ЗАМІЖ РЭЦЭНЗІІ

ВЫКРУНТАСЫ ФЭЛЬЧАРА АБЭВЭГЭДАРАВА

Дрыжце ў падклеці.
Калі на уловы мы выйдзем!
Усіх болей на съвеце
Сабак ваўкі ненавідзяць.

Ул. Салаухін

„У святле неабвежных фактаў”
— гэтая беззлёндайная шыльда пышна аздабляе сабой кволую кніжыцу Л. Абэцадарскага, выданую сёлета завяртанска газэційай „Голос радзімы” ў колькасці аж 30 тыс. пасобнікаў. Паводле заплунення ў аўтара, яна прысьвеченая, нібы, абектыўнаму агляду гісторыі Беларусі ды накіраваная супраць яных, бывшым фальсифікатарам, пад якімі ён мае наўвеце нацдэмай „бебурнаца”, бо яны, як на ягоны погляд, — „звычайна для „доказу” сваіх выдумак ужываючыя махлярскі прым”. Адсюль падсавецкім чытаем застаецца толькі права на выснаў, што сам Лайрон Сямёнаўіч Абэцадарскі ў сваіх навуковай працы больш сумлены за Памяту — жонку Юлія Цэзара, таму што тая, як і прыклад аўтара, была падкнутая марксізмам-ленизмам, а з гэтае прычыны ён на выявіла сваячосава клясавага ворага Публія Клодыя Пульхара. Аднак пачакайце, калі ласка, з дачаснымі высновамі.

Акурат на старонцы 5-ае свае кніжыцы Лайрон Сямёнаўіч, як той маўліў, уласнаручна падкрэслівае:

„Адзін з такіх наймітаў амэрыканскіх і заходнягерманскіх імпэрыялістаў якісці Шчарбакоў, ён-жа Віцьбіч, ён-жа Стукаліч, аднойчы выбалбатай у эмігранцкай газэты сваё чалавеканенавісініцкае жаданне „пісаць гісторыю Беларусі не пяром і чарніламі, а штыхом і крую”.

Перадусім, бадай на ведаў дагэтуль Юрка Віцьбіч, што ён, даруй Еожа, хоць і адзіны, але траісты ў васобах. Потым справа тут навет і на тым, што „найміт амэрыканскіх і заходнягерманскіх імпэриялістаў” Юрка Віцьбіч дзесятнаццаць год, аж пакуль не дастаў пэнсіі да веку, адпрацаў дзеля кавалка хлеба штадзенінага, як звычайны работник на амэрыканскіх заводах, бо, даречы, яму да гэтага мя прызываўчайца — гараваў ён калісьці дзесяць год на маскоўскіх заводах, пазней досьціць часу ў баўру і на тартахі Німеччыны, а ўгуроу ягоны работніцкі стаж на да парашаніні з працоўнымі стажамі перш-шэшцца, тамтэйшага, з крывавымі мазалімі ў сваім жыцці незнамага, скратара райкома партыі. Далей сутнасць таксама на тым, што Юрка Віцьбіч адразу насыцярожыўся, пабачыўшы ў кагадзе згаданай цытаце зусім не уласцівую беларускай мове, а значацца ёму, расейскія формы „чарніламі” і „крою” ды прыгадаў палымяныя радкі Янкі Купалы, прызначаныя Маскве:

„Чужак, дзікун, крываю ўпішысь съвежай,
Запроў цабе ў няволю, ў батракі.
І тваю маці-бацька ўшыну рэжа,
Жывую рэе на часці, на кускі”.

Справа палягае вылучна ў тым, што на толькі мова цытаты накінутая Юрка Віцьбічу, але ёйны змест падроблены Лайронам Сямёнаўічам, які скарыстаў тут, гаворачы ягонымі-ж словамі, „махлярскі прым”.

У № 49-50 (435-436) за 1958 год вядома ўсім Беларусам на чужыне добрае й каштоўнае газэты „Бацькаўшчына” звязаўся вялікі артыкул Юрка Віцьбіча „Сорак год таму па-сталі Вяліжане”, які канчаецца гэта:

„Прыйдзе той час, калі не чарнілам, а крываю, не пяром, а штыхом мы напішам гісторыю Вяліскага павстання і ўзвільчым ягоным змагароў”.

А задоўга перад тым, у сваіх кніжыках „Вяліскія павстанцы”, ён-жа больш дакладна абронтуваў ту самую запаветную надзею:

„У майдані памяці, якая ніколі не забывае нявыказных пакутаў нашага вялікага беларускага народу, устаюць побач з Паўлюком Нілёнкам і Маркам Сінічанскім, Грамабеем і Задзерынам сельтнай вобразы трох братоў-ахвіцэрў Жыгалавых, „барона Кіша”, Воранава, Абэрона, Музыкантава, Асташэнкі і многіх іншых камандзераў вяліскіх павстанцаў. Не чарнілам, а крываю, не пяром, а штыхом трэба пісаць аб іхніх гераічных учынках. Усе яны загінулі ў змаганыні. І мы не заплачам над імі. Няма ў нас сылёс. Мы ўшануем іх памяць тым, што,

працягваючы іхніе змаганыне, на-
сыплем над іхнім прахам курганы
з бальшавіцкіх касцьцей”.

На крыві беларускага народу пе-
ратварылі бальшавікі абуджаную
Актам 25 Сакавіка Беларусь у дзя-
ржавы эрзац — БССР. Прыйгайдай-
це ў любою ў пашанай да іхніх
змагароў Вяліскія павстаныне 1918
году, Парашка 1918 г., Расонскае
1918 г., Невяльскі мяцеж 1918 г.,
Мірскае павстаныне 1919 г., Нясві-
скае 1919 г., Дабранскае 1919 г.,
Кармянскае 1919 г., Слуцкае 1919
г., Гомельскі мяцеж 1919 г., на чале
з Стракапытавам, Рэчыцкі мя-
цеж 1919 г. на чале з Саладухінам,
„Койданаўскую Народную Рэспуб-
ліку” 1920 г. на чале з Паўлюком
Калечыцам, Слуцкі Фронт БНР 1920
г., Місцілайскую сялянскую дэ-
ністрацыю 1921 г., Панькоўскую ба-
дзкае павстаныне 1929 г., Бяшанко-
віцкае 1930 г., Барысаўскі работні-
цкі галодны бунт 1933 г. і шмат,
шмат іншых. Прыйгамтайце таксама
вечніе славы наўбояў вядомых
антыхавесцкіх партызанаў, як —
Юрка Моніч, Лукаш Семяноў (Ба-
рысаўшчына), палкоўнік Дзяркач-
Адамовіч („Зялёны Дуб”), Палес-
се, Фульгур-Ільін, Анушчанка,
Ардын, Волкаў, браты Сялязянёўы
(Віцебшчына), „князь Сярабраны”
(Смаленшчына), Чырвонец, Пры-
мачок (Магілёўшчына), Жылінскі
(Меншчына), Папёнак (Полаччына)
і бяз ліку другіх. Не забываі-
майтак-же ніколі пра съмерці
закінчаных замардаваных чэкісты-
мі Цішкі Гартнага, Усевалада Іг-
натоўскага, Алесія Чарвякова, Міко-
лы Галадзеда, Зымітра Прыгічава-
ва, Юркі Лістапада, Язэпа Лёсіка,
Бацлава Ластоўскага, Сымона Рак-
Міхайлойскага, Ігната Дварчаніна,
Міхася Чарота, Уладыслава Галуб-
ка, Міхася Зарэцкага, Уладзімера
Хадыкі, Алесія Дудара, Уладзімера
Хадыкі, Максіма Гарэцкага, Пла-
тана Галавача, Васіля Каваля, Сы-
мона Барапавых ды яшчэ сотняў
тысічай выдатных сыноў нашага
памяланенага народу, што зьяўля-
ліся ягонай аздобай. І гэтак скроў
праз усё панаваныне бальшавікоў
на Беларусі — кроў, кроў, кроў...

А цяпер маю гонар звязаныца
да высокашаноўных суродзічаў з
просбітамі самім зрабіць на падста-
ве кагадзе пададзеных мной чытат-
ай ветліве выснаў. Ці запраўды
Юрку Віцьбічу, як съцвярджае ў пе-
ракрученай вытрымкі Л. Абэцадар-
скі, уласцівіца чалавеканенавісіні-
цтва і таму ён, бывшам, заклікай
пісаць гісторию Беларусі беларус-
кай, і таму мой шляхотны намер пі-
саць гісторию беларускіх змагароў
крыёву іхніх катав — маскоўскіх
бальшавікоў — съветыци толькі ў
вылучна аб вялікай любові да
людзтва і Маці-Беларусі.

Адсюль зусім для яго, як для
спрэтыкаванага вульгарызатора,
натуральна, калі ўсё наступнае ў
свой кніжыцы Лайрон Сямёнаўіч,
злоўлены ў самым пачатку ўзя-
ту на гарачым учынку, наўмыс-
сль перакрүці. Пры гэтым ён на-
вець ўзяў пад увагу, што паводле
пададзеных ім спасылкаў на крыва-
ніцы, чытак потым у стане сам-
увачавідкі пераканацца, як, напры-
клад, зінанічны аўтарам на расей-
скі капыл годны бязмежнае паша-
ны. Ўладзімер Пічэта — вытрымкі
з ягонаю капітальнай манаграфії
„Беларусія и Літва 15-16 в.”
(стар. 656 і 715) выхаплены з
агульнага кантэксту гэтак, каб
прыхаваць ад шырокага кола чы-
так, што вынёсав акадэміка Пічэта
аб ролі Беларусі ў Вялікім
Княстве Літоўскім супрацьлеглых
поглядам Л. Абэцадарскага ў яго-
ной прапагандовай кніжыцы.

Тое-ж круцельства датычыць і
спасылкі на 9-ы том „России” Ся-
мёнаўна — „Верхнєе Приднепровье и
Белоруссія” — дзе на старонцы 537
прыгадваеца каля вёскі Пры-
быткі на Гомельшчыне векавая
хвоя „Шыбеніца” вядомая ў наро-
дзе пад гэтым назовам з тае пры-
чынны, што яе „паны калісці вы-
карystoвалі для шакараньня”. А
чаму-ж не згадаць, спаслаўшыся
на 395-ую старонку таго-ж тому
тае-ж „России”, што дагэтуль на
Беларусі існуе мянушка „месціла-
ўская недасекі”, бо ў 1654 г. „Всёя
Великія, Малыя и Белыя Руси”
царь і самодержец Аляксей Ми-

хайлавіч, у часе „Трубецкае рэзь-
ні”, вымардаваў баз малага ўсіх
месцілаўцаў? І калі жывое сумле-
нне беларускага народу, наш На-
цыянальны Прарок, з уласцівай
яму сілай гнёўна пісаў:

Адзін з заходу грузан.
А другі з усходу
Прыляці на сяло
На чужую шкоду.

дых паліхачу Масквы: Л. Абэцадар-
скому гэтае аўтактая гістарыч-
ная праблема невядомая.

Узогуле аж мройца ў вачох ад
нязлічоных памылак, падрахаваць
якія дасць рады на толькі рэ-
цензант, але ў кампютар. Навет не
чарнілам, а памылі напісаная гэ-
тая кніжыца, якой больш адпав-
ядвае назоў „У цэнтры падробленых
фактаў”. Пэўнеч не карыстаецца
яна там пашанай і даверам з боку
шматлакутных чытакоў ды відавоч-
на супярэчыць урачыстай заяве са-
мога Л. Абэцадарскага: „гістарыч-
ная навука яя церціць хлусні”
(стар. 110), калі спатрэбіць аж
занадта алілуйны артыкул В. Мас-
каленкі „Достойная отповедь” у
„Советской Белоруссии” ад 12. 7.
1969 г., але дапаможа ён аўтару
на больш, чым тыя мыліцы куль-
гаваму.

І нарэшце мне застаецца выка-
заць Лайрону Сямёнаўічу свае шы-
чырае спачуваныне з прычынъ: ўжы-
цьца ім пагардзальнага займенні-
ка „гісціцы” ды зневажальнага
дзеласлову „выбалбала” у дачыне-
ні да мяне — шарагавага работ-
ніка ў пісъменніка, недабітага ба-
льшавікамі нацдома ў зувыненца.
Гэтыя зъмяншальныя тэрміны, пад-
мацаваныя ім яшчэ спасылкамі на
розныя свае ганарлівія тытулы: ў
высокія годнасці, наўштталт — за-
гадык кафедры гісторыі БССР
БДУ імя Ул. Леніна, доктар гісторы-
чных навукаў СССР і г. д. і г. д.
тысічай выдатных сыноў нашага
памяланенага народу, што зьяўля-
ліся ягонай аздобай. І гэтак скроў
праз усё панаваныне бальшавікоў
на Беларусі — кроў, кроў, кроў...

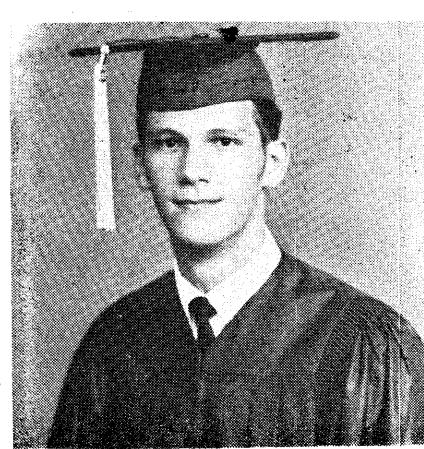
Адсюль засціц пра націянальны
пагляд, дык Юрка моцна трымыац
зінай БНР. Ён ніколі не адмай-
ляўся ад беларускай працы, пачаў-
шы сваю дзейнасць ад выконван-
ня функцыяў сакратара управы Са-
юзу Беларускіх Моладзі, прыймаў
удзел у беларускай далегачы да-
кангрэсмэнам Эдварда Патэна, ре-
прозантаваў Беларусу ў часе Тыд-
ня Паняволеных Народу ў Нью-
Брансвіку ў леташнім годзе.

Прыляці Спадарства Азарка ў-
жадаюць далейшых поспехаў іх-
наму сыну, а бацьком — пацехі з
яго ў будучыні.

С. Пчала

СІМЕЙНАЯ ХРОНІКА

СКОНЧЫЎ СЯРЭДНЮЮ НИКОЛУ
З ГАНАРОВЫМ АДЗНАЧАНІЕМ

Юрка Азарка, сын Марысі ў Ян-
кі, зедамага із сваёй плённай гра-
мадзкай дзейнасці, Азаркаў сёлі-
та вясною скончыў Гай-Скул у
Франклін Таўншип у Нью Джэрзі
з ганаровым адзначаннем — Na-
tional Honor Society. Юрка будзе
прадаўжыць студы ў Ратгерс-Уні-
версітэце, Лівінгстон каледжу ў
Нью Джэрзі ў галіне інжынеры.
Ён належыць да розных клубаў і
праймаў у іх актыўны ўдзел, бы-
сіярбскі аркестр, што здабыла сабе
першое месца ў СІША: The Golden
Warrior Marching Band. Частка гата-
віццаў, у тым ліку юнкі Азарка
былі запрошаны на індагурацыйны
парад Прэзыдэнта Рычарда Нікса-
на.

Калі ходзіць пра націянальны
пагляд, дык Юрка моцна трымыац
зінай БНР. Ён ніколі не адмай-
ляўся ад беларускай працы, пачаў-
шы сваю дзейнасць ад выконван-
ня функцыяў сакратара управы Са-
юзу Беларускіх Моладзі, прыймаў
удзел у беларускай далегачы да-
кангрэсмэнам Эдварда Патэна.
Приляці Спадарства Азарка ў-
жадаюць далейшых поспехаў іх-
наму сыну, а бацьком — пацехі з
яго ў будучыні.

Увечары таго-ж дня, у часе танца-
вальнасці, як вернападданные гай-
дук чы